

Het profiel van de gekozenen bij de federale verkiezingen van 13 juni 2010¹

Ine Vanlangenakker, Gert-Jan Put en Bart Maddens
Centrum voor Politicologie, K.U.Leuven
<http://soc.kuleuven.be/politicologie>

Doel van het onderzoek

Deze nota vormt het tweede deel van een onderzoek van het Centrum voor Politicologie van de K.U.Leuven naar het profiel van de kandidaten en effectief gekozenen bij de federale verkiezingen van 13 juni 2010. Het eerste deel focuste op de 1386 kandidaten die zich de voorbije zondag op de kieslijsten van de zeven Vlaamse partijen aan de kiezer hebben aangeboden². In deze tweede paper komen enkel de effectief gekozenen aan bod.

Bedoeling is na te gaan wie de heren en dames zijn die er uiteindelijk in geslaagd zijn een parlementair mandaat te verwerven. Hierbij kan vanzelfsprekend geen rekening gehouden worden met toekomstige ministers die zullen worden vervangen. Daarnaast moet er ook rekening gehouden worden met andere nationale mandaten die de gekozenen verworven hebben bij eerdere verkiezingen.

Zo zijn

- 9 reeds lid van het Vlaams Parlement (6 Kamer, 3 Senaat),
- 4 reeds lid van het Europees Parlement (2 Kamer, 2 Senaat),
- 3 reeds lid van de Vlaamse Regering (2 Kamer, 1 Senaat).

Velen hebben op dit ogenblik nog niet de keuze gemaakt welk mandaat ze gaan opnemen, te meer omdat die keuze ook door de coalitieonderhandelingen kan worden beïnvloed.

---

¹ Wie verkozen is, werd vastgesteld aan de hand van de officieuze verslagen zoals die door het Ministerie van Binnenlandse Zaken ter beschikking worden gesteld.

² U kan die eerste nota vinden op de website van het Centrum voor Politicologie: <http://soc.kuleuven.be/pol/>.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- **LEEFTIJD:** De gemiddelde leeftijd van de 113 gekozenen van 13 juni 2010 bedraagt 44,9 jaar (44,7 jaar in de Kamer, 45,6 jaar in de Senaat). Dit ligt iets lager dan de gemiddelde leeftijd van de gekozenen in 2003 (46,1 jaar) en 2007 (45,2 jaar). De verjongingstrend zet zich dus voort bij de federale gekozenen. 34,5% van de gekozenen zijn jonger dan 40 jaar (24,7% in 2003 en 33,6% in 2007). Slechts 3 gekozenen zijn ouder dan 60 jaar.
- **GESLACHT:** Ondermeer dankzij de quotawetgeving neemt het aandeel vrouwen onder de gekozenen stelselmatig toe. Vrouwen zijn goed voor 41,6% van de gekozenen (47 vrouwen tegenover 66 mannen), tegenover 36% in 2007 en 32,7% in 2003. Opvallend is dat de vervrouwelijking van het parlement ook verjonging betekent: 44,6% van de vrouwen is jonger dan 40 jaar, terwijl dit slechts 27,3% is bij de mannen. Alle fracties behouden een mannelijk overwicht, uitgezonderd de Groen!-fractie die uit evenveel vrouwen als mannen zal bestaan. De grootste scheeftrekking vinden we terug bij Vlaams Belang waar slechts één derde een vrouw is.
- **BEROEP:** Het beroepsprofiel van de gekozenen is lang geen spiegel van de samenleving. Het nieuwe federale Parlement zal immers uit bijna drie vierde beroeps politici bestaan. De aanwezigheid van de overige beroeps categorieën daalt ten opzichte van 2007 (uitgezonderd de ambtenaren en het onderwijzend personeel). Arbeiders en niet-actieven ontbreken volledig, wat niet het geval was in 2007.
- **GEMEENTELIJK MANDAAT:** 59,3% van de 113 gekozenen bekleedt een gemeentelijk mandaat, tegenover 51,2% van de 1386 kandidaten. Het gaat bij de gekozenen in de eerste plaats om gemeenteraadsleden (40,7%). Bovendien is er een duidelijke daling merkbaar ten opzichte van vorige federale verkiezingen: in 2003 had nog 72,6 % een gemeentelijk mandaat, in 2007 70,8%. Dit is grotendeels te wijten aan de grote toename van N-VA parlementsleden die minder lokaal verankerd zijn dan de andere partijen. De grootste lokale verankering is er bij de parlementsleden van Vlaams Belang (80%) en Open VLD (76,8%).
- **NATIONAAL MANDAAT:** In totaal oefenden 81 van de 113 gekozenen voor de verkiezingen van 13 juni 2010 ook al een mandaat uit op regionaal, federaal of Europees niveau (71,7%). Vier regeringsleden die effectieve kandidaten waren, werden niet verkozen (2 van de Vlaamse Regering en 2 van de federale). In totaal is 25,4 % van de vóór 13 juni zetelende parlementsleden verkozen op 13 juni. Iets meer dan 80% van hen was kandidaat. 78% van de Vlaamse parlementsleden was kandidaat bij de federale verkiezingen, slechts 7,3% van hen is ook verkozen. Velen stonden dan ook slechts ter ondersteuning op de kieslijst. In de Kamer zien we dat slechts de helft van de parlementsleden terugkeert; nochtans was 84,1 % kandidaat op 13 juni.
- **GEOGRAFISCHE SPREIDING:** De 13 Vlaamse centrumsteden zijn samen goed voor 38,9% van de parlementsleden. De 110 gekozenen (zonder Brussel) worden gespreid over 70 – of ruim één vijfde - van de 308 Vlaamse gemeenten.

Het onderzoek

De analyse in deze nota heeft betrekking op de totale populatie van 113 Vlaamse gekozenen: 88 Kamerleden en 25 Senatoren. Ze zijn op volgende manier verdeeld over de kieskringen en de partijen/kartels:

Tabel I. De Vlaamse effectief gekozenen op 13 juni 2010 in Kamer en Senaat

Federaal Parlement	CD&V	N-VA	Groen!	Open VLD	Sp.a	Vlaams Belang	LDD	Totaal
Kamer	17	27	5	13	13	12	1	88
Antwerpen	4	8	2	3	3	4	0	24
Brussel - Halle - Vilvoorde	2	3	0	2	1	1	0	9
Leuven	1	2	1	1	1	1	0	7
Limburg	3	4	0	1	2	2	0	12
Oost-Vlaanderen	3	6	1	4	3	3	0	20
West-Vlaanderen	4	4	1	2	3	1	1	16
Senaat	4	9	1	4	4	3	0	25
Totaal	21	36	6	17	17	15	1	113

Net als bij het onderzoek naar de kandidaten, omvat het profiel van de gekozenen meerdere facetten. In deze onderzoeksnota beperken we ons tot het onderzoek van een aantal basisvariabelen. De onderzochte variabelen zijn: de leeftijd, het geslacht, het beroep, het al dan niet bekleden van een politiek mandaat op nationaal, regionaal of gemeentelijk niveau en de geografische spreiding. Maar eerst bekijken we wie effectief dankzij de kiezers verkozen werd op 13 juni, met name die kandidaten die buiten de nuttige volgorde stonden.

Gekozenen buiten de nuttige volgorde

In tabel II wordt een overzicht gegeven van de 12 personen die op 13 juni buiten de nuttige volgorde werden verkozen (10,6% van het totale aantal Vlaamse gekozenen). Dit is een daling ten opzichte van vorige federale verkiezingen want in 2003 werden 15 personen buiten de nuttige volgorde gekozen (of 13,3% van het totale aantal Vlaamse gekozenen) en in 2007 18 personen (of 15,9%). De nuttige volgorde staat gelijk aan de bovenste plaatsen op de lijst, a rato van het aantal zetels dat een lijst in een kieskring behaalt. Wanneer een lijst vier zetels haalt, bestaat de nuttige volgorde dus uit de eerste vier plaatsen. Lijstduwers of gekozenen verder op de lijst doorbreken met andere woorden de nuttige volgorde. Binnen de nuttige volgorde kunnen voorkeurstemmen bovendien de volgorde onder de gekozenen wijzigen, wanneer bijvoorbeeld de derde op de lijst de tweede zetel haalt. Dankzij de voorkeurstemmen 'springt' deze gekozenen dan over zijn of haar voorganger op de lijst. Gekozenen die in deze tweede betekenis (het wijzigen van de onderlinge rangorde) de nuttige volgorde doorbreken, worden in Tabel II met een asterisk aangeduid.

Acht van de 12 gekozenen buiten de nuttige volgorde zijn lijstduwers. In 10 van de 12 gevallen gaat het om een persoon die reeds een mandaat verworven heeft bij een vorige verkiezing (3 Kamerleden, 3 Vlaamse en 2 Europese Parlementsleden, 1 federale en 1 Vlaamse Minister). Slechts 3 vrouwen (of 25%) werden buiten de nuttige volgorde gekozen. In 2003 was één derde van de gekozenen buiten de nuttige volgorde een vrouw, in 2007 27,8%, in 2009 nagenoeg de helft.

Tabel II. De gekozenen buiten de nuttige volgorde op 13 juni 2010

	Kieskring	Naam	Voornaam	Partij	Plaats op de lijst
K	Antwerpen	De Ridder	Minneke	N-VA	8
K	Antwerpen	Van Dijck	Kris	N-VA	Duwer
K	Antwerpen	Colen	Alexandra	Vlaams Belang	Duwer
K	Limburg	Belet	Ivo	CD&V	Duwer
K	Limburg	Peumans	Jan	N-VA	Duwer
K	Oost-Vlaanderen	De Croo	Herman	Open VLD	Duwer
K	West-Vlaanderen	De Clerck (*)	Stefaan	CD&V	3
K	West-Vlaanderen	Bogaert (*)	Hendrik	CD&V	4
S	Nederlands kiescollege	Faes	Inge	N-VA	9
S	Nederlands kiescollege	Muyters	Philippe	N-VA	Duwer
S	Nederlands kiescollege	Sterckx	Dirk	Open VLD	Duwer
S	Nederlands kiescollege	Vandenbroucke	Frank	Sp.a	Duwer

Naast de kandidaten die de nuttige volgorde doorbroken hebben, zijn er ook kandidaten die in de nuttige volgorde stonden maar "op eigen kracht" verkozen werden. Met andere woorden, zij hadden geen enkele stem uit de voorraad hoofdvakstemmen nodig om verkozen te worden. Tabel III geeft een overzicht van deze kandidaten. Het gaat om de 12 gekozenen die vermeld staan in de voorgaande tabel, aangevuld met de 28 gekozenen uit tabel III, samen goed voor 40 van de 113 gekozenen op 13 juni (35,4 %). Dit cijfer ligt ongeveer op eenzelfde hoogte als bij vorige federale verkiezingen. In 2003 werden 45 van de 113 gekozenen volledig 'op eigen kracht' verkozen (39,8 %), in 2007 39 (34,5%).

Tabel III. Personen die volledig 'op eigen kracht' verkozen zijn op 13 juni 2010: de 12 personen weergegeven in tabel II plus de volgende 28 personen

	Kieskring	Naam	Voornaam	Partij	Plaats op de lijst
K	Antwerpen	Annemans	Gerolf	Vlaams Belang	Trekker
K	Antwerpen	Turtelboom	Annemie	Open VLD	Trekker
K	Antwerpen	Vervotte	Inge	CD&V	Trekker
K	Antwerpen	Van den Berghe	Jef	CD&V	4
K	Antwerpen	Gennez	Caroline	Sp.a	Trekker
K	Antwerpen	Jambon	Jan	N-VA	Trekker
K	Brussel-Halle-Vilvoorde	Vanhengel	Guy	Open VLD	Trekker
K	Limburg	Terwingen	Raf	CD&V	Trekker
K	Limburg	Brepoels	Frieda	CD&V	Trekker
K	Oost-Vlaanderen	De Clercq	Mathias	Open VLD	Trekker
K	Oost-Vlaanderen	De Crem	Pieter	CD&V	Trekker
K	Oost-Vlaanderen	Van Der Maelen	Dirk	Sp.a	Trekker
K	Oost-Vlaanderen	Bracke	Siegfried	N-VA	Trekker
K	Oost-Vlaanderen	De Meulemeester	Ingeborg	N-VA	5
K	Oost-Vlaanderen	Van Eetvelde	Miranda	N-VA	6
K	West-Vlaanderen	Dedecker	Jean-Marie	LDD	Trekker
K	West-Vlaanderen	Van Quickenborne	Vincent	Open VLD	Trekker
K	West-Vlaanderen	Leterme	Yves	CD&V	Trekker
K	West-Vlaanderen	Landuyt	Renaat	Sp.a	Trekker
K	West-Vlaanderen	Bourgeois	Geert	N-VA	Trekker
S	Nederlands kiescollege	Dewinter	Filip	Vlaams Belang	Trekker
S	Nederlands kiescollege	Decroo	Alexander	Vlaams Belang	Trekker
S	Nederlands kiescollege	Thyssen	Marianne	CD&V	Trekker
S	Nederlands kiescollege	Torfs	Rik	CD&V	2
S	Nederlands kiescollege	Vande Lanotte	Johan	Sp.a	Trekker
S	Nederlands kiescollege	De Wever	Bart	N-VA	Trekker
S	Nederlands kiescollege	Geybels	Kim	N-VA	6
S	Nederlands kiescollege	Sleurs	Elke	N-VA	7

Hierna worden de belangrijkste bevindingen over het profiel van de gekozenen kort uiteengezet. Er wordt telkens ook de vergelijking gemaakt met het profiel van de in totaal 1386 personen die vorige zondag op de verkiezingslijsten van de zeven Vlaamse partijen (CD&V, N-VA, Vlaams Belang, Open VLD, Sp.a, Groen! en LDD) kandideerden voor een parlementair mandaat.

De resultaten

A. Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de 113 gekozenen van 13 juni 2010 bedraagt 44,9 jaar (44,7 jaar in de Kamer, 45,6 jaar in de Senaat). Dit ligt iets lager dan de gemiddelde leeftijd van de gekozenen in 2003 (46,1 jaar) en 2007 (45,2 jaar). De verjongingstrend zet zich dus voort bij de federale gekozenen. Bij de kandidaten daarentegen steeg de gemiddelde leeftijd opnieuw tot 44,3 jaar. Net als bij vorige verkiezingen ligt de gemiddelde leeftijd van de effectief gekozenen hoger dan deze van de kandidaten; het verschil tussen beiden wordt echter kleiner (slechts 0,6 jaar in 2010). De oudste gekozenen is Herman De Croo (in augustus 73 jaar, Open VLD), net als in 2007. De jongste gekozenen is Kristof Calvo i Castañer (23 jaar, Groen!).

Wanneer de partijgemiddelden van de kandidaten en de effectief gekozenen naast elkaar geplaatst worden, dan valt meteen de jonge leeftijd van de Groen!-gekozenen op (33,5 jaar tegenover 43,4 jaar voor de Groen!-kandidaten). De gekozenen van de CD&V en Open VLD zijn gemiddeld iets ouder dan hun kandidaten, terwijl dit omgekeerd is voor N-VA en Vlaams Belang. Bij Sp.a is dit verschil echter groter en zijn de gekozenen gemiddeld 6,8 jaar ouder dan de kandidaten.

Tabel IV. Gemiddelde leeftijd per partij van de gekozenen en de kandidaten in 2003, 2007 en 2010

Partijen	2010		2007		2003	
	Gekozenen (N=113)	Kandidaten (N=1386)	Gekozenen (N = 113)	Kandidaten (N = 990)	Gekozenen (N = 113)	Kandidaten (N = 1188)
CD&V	45,7	44,4	45,5	41,1	48,6	43,8
N-VA	43,4	45,4	45,5	41,1	52	46,5
Groen!	33,5	43,4	35,8	42,3	**	42,6
Open VLD	44,8	43,2	44,9	43,4	48,6	44,4
Sp.a ³	48,9	42,1	47,5	40,5	42,9	42,1
Vlaams Belang	46,4	47,4	45,1	46,4	43,8	46,3
Lijst Dedecker ⁴	58	43,8	44,5	**	**	**
Alle partijen	44,9	44,3	45,2	42,8	46,1	44,3

Wanneer de 113 gekozenen worden uitgesplitst volgens leeftijdscategorie (Tabel V), bekomen we grotendeels dezelfde resultaten als in 2007. 34,5% van de gekozenen zijn jonger dan 40 jaar (24,7% in 2003 en 33,6% in 2007). Slechts 3 gekozenen zijn ouder dan 60 jaar (Herman De Croo, Dirk Sterckx (Open VLD) en Karel Uyttersprot (N-VA)).

³ In 2003 en 2007 gaat het om de gemiddelde leeftijd van de Sp.a-Spirit gekozenen.

⁴ LDD wordt niet besproken omdat het slechts om één kandidaat gaat.

Tabel V. Leeftijdverdeling van de gekozenen en de kandidaten voor de verkiezingen van 2003, 2007 en 2010

	2010				2007				2003			
	Gekozenen		Kandidaten		Gekozenen		Kandidaten		Gekozenen		Kandidaten	
	Fi	%	Fi	%	Fi	%	Fi	%	Fi	%	Fi	%
21 tot 30 jaar	9	8,0	181	13,2	8	7,1	155	15,9	4	3,5	162	13,6
31 tot 40 jaar	30	26,5	335	24,4	30	26,5	265	27,2	24	21,2	297	25,0
41 tot 50 jaar	36	31,9	440	32,1	37	32,7	304	31,2	54	47,8	387	32,6
51 tot 60 jaar	35	31,0	298	21,7	34	30,1	187	19,2	24	21,2	232	19,5
61 jaar en ouder	3	2,7	118	8,6	4	3,5	62	6,4	7	6,2	110	9,3
Alle partijen	113	100,0	1372	100	113	100,0	973	100,0	113	100,0	1188	100,0

B. Geslacht

In het parlement is er nog geen sprake van pariteit zoals op de kieslijsten: het nieuw verkozen federaal parlement telt 47 vrouwen, tegenover 66 mannen. Toch is de evolutie ten voordele van de vrouw duidelijk: het parlement telt nu 41,6% vrouwen, in 2007 was dit 36% en in 2003 slechts 32,7%. De scheefrekening tussen beide geslachten is dus al voor een groot stuk weggewerkt. Het aandeel vrouwen onder de federale gekozenen komt zo op eenzelfde hoogte te liggen als bij de gekozenen voor het Vlaams Parlement in 2009 (41%).

Tabel VI. Geslacht van de gekozenen

	CD&V		N-VA		Groen!		Open VLD		Sp.a		Vlaams Belang		LDD		Totaal	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Man	13	61,9	19	52,8	3	50	10	58,8	10	58,8	10	66,7	1	100	66	58,4
Vrouw	8	38,1	17	47,2	3	50	7	41,2	7	41,2	5	33,3	0	0	47	41,6
Totaal	21	100	36	100	6	100	17	100	17	100	15	100	1	100	113	100

Alle fracties behouden een mannelijk overwicht, uitgezonderd de Groen!-fractie die uit evenveel vrouwen als mannen zal bestaan. De grootste scheefrekening vinden we terug bij Vlaams Belang waar slechts één derde een vrouw is. Combineren we de leeftijdscategorie met het geslacht (Tabel VII), dan blijkt de vrouwelijke cohorte parlementsleden merkbaar jonger te zijn dan de mannen (42 jaar ten aanzien van 46,9 jaar). Dit was echter ook zo bij vorige verkiezingen. 44,6% van de vrouwen is jonger dan 40 jaar, terwijl dit slechts 27,3% is bij de mannen.

Tabel VII. Leeftijdverdeling van de mannelijke en vrouwelijke gekozenen

	Man		Vrouw	
	Fi	%	Fi	%
21 tot 30 jaar	4	6,1	5	10,6
31 tot 40 jaar	14	21,2	16	34,0
41 tot 50 jaar	21	31,8	15	31,9
51 tot 60 jaar	24	36,4	11	23,4
61 jaar en ouder	3	4,5	0	0,0
Totaal	66	100	47	100
Gemiddelde leeftijd 2010	46,9 jaar		42 jaar	
Gemiddelde leeftijd 2009	48,1 jaar		42,4 jaar	
Gemiddelde leeftijd 2007	47,1 jaar		41,9 jaar	
Gemiddelde leeftijd 2004	48,2 jaar		41,3 jaar	
Gemiddelde leeftijd 2003	47,9 jaar		42,4 jaar	

C. Beroep

Tabel XIII. Beroepscategorieën van de gekozenen en de kandidaten.

Beroepscategorie	113 gekozenen 2010		113 gekozenen 2007		113 gekozenen 2003		1386 kandidaten 2010	
	Fi	%	Fi	%	Fi	%	Fi	%
Niet - actieven	0	0,0	1	0,9	3	2,7	106	7,8
Thuiswerkend	-		-		1		21	1,5
Op pensioen	-		-		1		54	4,0
Student	-		1		-		22	1,6
Werkloos	-		-		1		9	0,7
Zelfstandigen - vrije beroepen	12	10,6	32	28,3	19	16,8	236	17,3
Zelfstandige	3		7		2		117	8,6
Vrij beroep	9		25		17		115	8,4
Landbouwer	-		-		-		4	0,3
Arbeiders	0	0	2	1,8	-	-	36	2,6
Bedienden - kaderleden	8	7,1	10	8,8	8	7,1	333	24,4
Bediende	5		6		4		283	20,8
Kaderlid	3		4		4		50	3,6
Ambtenaren - onderwijzend personeel	3	2,7	2	1,8	-	-	137	10,1
Ambtenaar	2		2		-		56	4,1
Onderwijzend personeel	1		-		-		81	5,9
Beroepspolitici	84	74,3	64	56,6	76	67,3	424	31,1
Federaal of regionaal parlementslid	69		50		54		216	15,9
Federaal of regionaal uitvoerend mandaat	12		9		13		24	1,8
Lokaal uitvoerend mandaat	3		5		9		184	13,5
Kabinets -of partijmedewerkers	5	4,4	2	1,8	7	6,2	69	5,1
Kabinetsmedewerker	3		-		3		33	2,4
Partijmedewerker	2		2		4		36	2,7
Andere	1	0,9	-	-	-	-	21	1,5
Totaal	113	100,0	113	100,0	113	100	1362⁵	100,0

Van de kandidaten voor het federaal Parlement is bijna één derde beroepspoliticus. Het nieuwe federale Parlement zal echter uit **bijna drie vierde beroepspolitici** bestaan. Daarnaast zijn ook 4,4% van de gekozenen kabinet –of partijmedewerker. Het beroepsprofiel van de gekozenen is dus zeker geen spiegel van de samenleving. **De aanwezigheid van de overige beroepscategorieën daalt ten opzichte van 2007** (uitgezonderd de ambtenaren en het onderwijzend personeel). Arbeiders en niet-actieven ontbreken volledig, wat niet het geval was in 2007. Beide groepen waren ook ondervertegenwoordigd op de kieslijsten.

⁵ Acht personen worden hier buiten beschouwing gelaten omdat hun beroep niet gekend was.

D. Gemeentelijk mandaat

De meting van de lokale verankering van de gekozenen, gebeurt via een telling van het aantal burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden (-of districtraadsleden) (tabel IX). **59,3% van de 113 gekozenen bekleedt een gemeentelijk mandaat**, tegenover 51,2% van de 1386 kandidaten. Het gaat bij de gekozenen in de eerste plaats om gemeenteraadsleden (40,7%). **Bovendien is er een duidelijke daling merkbaar ten opzichte van vorige federale verkiezingen**: in 2003 had nog 72,6 % een gemeentelijk mandaat, in 2007 70,8%. Dit is **grotendeels te wijten aan de grote toename van N-VA parlementsleden die minder lokaal verankerd zijn dan de andere partijen** (23 N-VA gekozenen hebben geen lokaal mandaat, ten opzichte van 23 gekozenen van alle andere partijen samen). De grootste lokale verankering is er bij Vlaams Belang (80%) en Open VLD (76,8%).

Tabel IX. Aantal gekozenen dat een gemeentelijk mandaat bekleedt

		Aantal gekozenen met gemeentelijk mandaat		Kandidaten met gemeentelijk mandaat 2010	Gekozenen Kamer en Senaat 2007	Gekozenen Kamer en Senaat 2003
		Aantal per partij per partij	procentueel aandeel per partij			
CD&V (21 gekozenen)	Burgemeester	1	4,8	16,7	20,5	29,6
	Schepenen	4	19,0	27,3	25,6	11,1
	Gemeenteraadslid	9	42,9	29,8	23,1	33,3
	TOTAAL	14	66,7	73,7	69,2⁶	74,1
N-VA (36 gekozenen)	Burgemeester	2	5,6	2,0		0
	Schepenen	4	11,1	9,6		0
	Gemeenteraadslid	7	19,4	19,7		100,0
	TOTAAL	13	36,1	31,3		100,0
Groen! (6 gekozenen)	Burgemeester	0	0	0,5	0	-
	Schepenen	0	0	5,1	0	-
	Gemeenteraadslid	3	50,0	32,3	100,0	-
	TOTAAL	3	50,0	37,9	100,0	-
Open VLD (17 gekozenen)	Burgemeester	3	17,6	10,1	17,4	25,0
	Schepenen	1	5,9	20,2	13,0	3,1
	Gemeenteraadslid	9	52,9	37,9	43,5	40,6
	TOTAAL	13	76,5	68,2	73,9	68,8
Sp.a ⁷ (17 gekozenen)	Burgemeester	3	17,6	7,1	16,7	13,3
	Schepenen	3	17,6	28,8	0	23,3
	Gemeenteraadslid	5	29,4	32,8	33,3	36,7
	TOTAAL	11	64,7	68,7	50,0	73,3
Vlaams Belang (15 gekozenen)	Burgemeester	0	0	0	0	0
	Schepenen	0	0	0	0	0
	Gemeenteraadslid	12	80,0	66,7	90,9	73,9
	TOTAAL	12	80,0	66,7	90,9	73,9
Lijst Dedecker (1 gekozene)	Burgemeester	0	0	0,5	0	-
	Schepenen	0	0	1,0	0	-
	Gemeenteraadslid	1	100	10,6	33,3	-
	TOTAAL	1	100	12,1	33,3	-
Alle partijen (113 gekozenen)	Burgemeester	9	8,0	5,3	13,3	17,7
	Schepenen	12	10,6	13,1	11,5	9,7
	Gemeenteraadslid	46	40,7	32,8	46,0	45,1
	TOTAAL	67	59,3	51,2	70,8	72,6

⁶ Dit zijn de cijfers van 2007 voor het kartel CD&V – N-VA.

⁷ Dit zijn de cijfers van 2003 en 2007 voor het kartel Sp.a – Spirit.

E. Nationaal mandaat

Een voorlaatste variabele die in deze paper wordt besproken, behandelt het feit in hoeverre het bij de gekozenen gaat om personen die voorheen al een nationaal mandaat bekleedden.

In totaal oefenden 81 van de 113 gekozenen voor de verkiezingen van 13 juni 2010 ook al een mandaat uit op regionaal, federaal of Europees niveau (71,7%). Dat percentage ligt vier keer hoger dan het aandeel van de nationale mandatarissen in het totaal aantal kandidaten op de kieslijsten (18%).

Bij die 81 gekozen nationale mandatarissen zijn er 12 regeringsleden (9 federale regeringsleden en 3 Vlaamse). Wetende dat alle 11 Vlaamse federale regeringsleden, alle 9 ministers van de Vlaamse Regering en alle drie de Vlaamse leden van de Brusselse regering kandidaat waren op 13 juni, betekent dit dat 11 van hen niet verkozen zijn. Zeven van hen stonden echter als opvolgers op de lijst en konden dus niet rechtstreeks verkozen worden. De overblijvende 4 niet verkozen regeringsleden zijn Staatssecretaris Etienne Schouppe (Lijstduwer CD&V - Senaatslijst) en Regeringscommissaris Guido De Padt (4de plaats Open VLD - Senaatslijst) voor de federale regering en Pascal Smet (lijstduwer Sp.a - Kamerlijst in B-H-V) en Freya Van den Bossche (voorlaatste plaats op de Sp.a - Senaatslijst) voor de Vlaamse Regering.

Tabel X. Gekozen nationale mandatarissen op 13 juni 2010

	Totaal aantal parlementsleden van de onderzochte partijen (1)	Aantal parlementsleden dat kandidaat was				Aantal parlementsleden dat verkozen is			
		#	% t.o.v. (1)	%	%	#	% t.o.v. (1)	%	%
			2010	2007	2003		2010	2007	2003
Kamer	88	74	84,1	85,2	80,2	44	50,0	44,3	52,7
Senaat	31	28	90,3	87,1	71,0	12	38,7	29,0	35,5
Vlaams Parlement	123	96	78,0	62,5	44,8	9	7,3	12,5	4,3
Brussels Parlement	17	10	58,8	35,3	36,4	0	0,0	0,0	0,0
Europees Parlement	13	11	84,6	78,6	75,0	4	30,8	14,3	16,7
TOTAAL	272	219	80,5	71,8	61,3	69	25,4	24,1	29,1

Naast de 12 regeringsleden zijn er 69 parlementsleden verkozen. Daarbij gaat het zowel om personen die voorheen zetelden in de federale Kamer en Senaat als in het Vlaams en Europees Parlement (tabel X). In totaal is 25,4 % van de vóór 13 juni zetelende parlementsleden verkozen op 13 juni. Iets meer dan 80% van hen was kandidaat. Het grote verschil tussen de twee percentages wijst erop dat heel wat parlementsleden eerder ondersteunend op de verkiezingslijsten aanwezig waren.

Uit de vorige nota bleek al dat 78% van de Vlaamse parlementsleden kandidaat was bij de federale verkiezingen. Slechts 7,3% van hen is ook verkozen. Een tweede opvallend gegeven is dat weliswaar 90,3 % van de uitredende Senatoren opnieuw kandidaat was, maar dat slechts 38,7% van hen ook opnieuw verkozen is⁸. In de Kamer zien we dat slechts de helft van de parlementsleden terugkeert; nochtans was 84,1% kandidaat op 13 juni.

In tabel X wordt ook de vergelijking gemaakt met de verkiezingen van 2003 en 2007. Ondanks dat er steeds meer parlementsleden kandidaat zijn, worden er niet meer verkozen. Dit is te wijten aan de 'schijnkandidaten' uit andere parlementen dan het federale, die slechts ondersteunend op de verkiezingslijsten aanwezig waren.

⁸ Opgelet: Bij de kandidaten werden de gecoöpteerde Senatoren meegerekend, bij de gekozenen enkel de 25 rechtstreeks gekozen Senatoren. Het is mogelijk dat enkele van hen dus alsnog terugkeren naar de Senaat.

F. De geografische spreiding van de gekozenen

Tenslotte nog een blik op de regionale spreiding van de 113 gekozenen (Tabel XI). De kieswet legt wel vast hoeveel parlementsleden iedere kieskring (= Vlaamse provincie; uitgezonderd B-H-V en Leuven) bevat, maar de ruimtelijke spreiding van de gekozen parlementsleden wordt geheel bepaald door de lijstvorming binnen de partijen en de verkiezingsuitslag. **De 13 Vlaamse centrumsteden zijn samen goed voor 38,9% van de parlementsleden.** De 110 gekozenen (zonder Brussel) worden gespreid over 70 – of ruim één vijfde - van de 308 Vlaamse gemeenten.

Tabel XI. Geografische spreiding van de gekozenen.

	Kamer	Senaat	Totaal
	#	#	#
Provincie Antwerpen	24	8	32
Antwerpen	8	4	12
Mechelen	3	0	3
Turnhout	0	0	0
Overige gemeenten	13	4	17
Provincie Limburg	12	3	15
Hasselt	3	0	3
Genk	0	0	0
Overige gemeenten	9	3	12
Provincie Oost-Vlaanderen	20	5	25
Gent	4	2	6
Aalst	1	0	1
Sint-Niklaas	1	0	1
Overige gemeenten	14	3	17
Provincie West-Vlaanderen	16	2	18
Brugge	1	0	1
Kortrijk	2	1	3
Oostende	3	1	4
Roeselare	2	0	2
Overige gemeenten	8	0	8
Kieskring Leuven	7	4	11
Leuven	4	1	5
Overige gemeenten	3	3	6
Kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde	9	3	12
Brussel	2	1	3
Overige gemeenten	7	2	9

	#	%
Gekozenen centrumsteden + Brussel	44	38,9
Gekozenen overige gemeenten	69	61,1